

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci

žalobkyně: J. K.

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,
se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2

k žalobě ze dne 28. 8. 2017 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2017, sp. zn. SZ/MPSV-2016/265192-923, č.j. MPSV-2017/134884-923, ve věci příspěvku na péči

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Žalobkyně se domáhá přiznání příspěvku na péči.
2. U zdejšího soudu byla v zákonné lhůtě podána žaloba proti v záhlaví označenému rozhodnutí, kterou se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí. Zpochybnila objektivní posouzení zdravotního stavu, poukázala na zhoršení zdravotního stavu a odkázala na odborné lékařské nálezy. Nesouhlasila s rozhodnutím věci bez jednání.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 24. 10. 2017 popřel oprávněnost žalobních bodů v žalobě a popsal podrobně průběh řízení v dané věci, když zejména odkázal na zhodnocení zdravotního stavu posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen PK MPSV). Navrhl žalobu zamítnout a vyslovil souhlas s rozhodnutím věci bez jednání.

II.

4. Žalovaný napadeným rozhodnutím podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 21. 10. 2016 č.j. 578479/2016/OOI, kterým nebyl přiznán příspěvek na péči, potvrdil a odvolání zamítl. V odůvodnění uvedl, že v řízení před úřadem práce nebylo prokázáno, že se jedná o osobu závislou na pomoci jiné osoby, a to nebylo prokázáno ani v rámci odvolacího řízení posudkem posudkové komise MSPV v Ostravě ze dne 26. 5. 2017, neboť bylo posouzeno pouze neovládání jedné základní životní potřeby, a to péče o domácnost.

III.

5. Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby v*
 - a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,*
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,*
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není*

Shodu s prvopisem potvrzuje

schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

6. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění, *při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:*

a) mobilita,

b) orientace,

c) komunikace,

d) stravování,

e) oblékání a obouvání,

f) tělesná hygiena,

g) výkon fyziologické potřeby,

h) péče o zdraví,

i) osobní aktivity,

j) péče o domácnost.

7. Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. *při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

8. Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. *pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.*

9. Posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby je vymezeno v příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. následovně:

Shodu s prvopisem potvrzuje

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

10. Podle ust. § 1 odst. 4 vyhl. č. 505/2006 Sb. *za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.*

IV.

11. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že

- žalobkyně dne 10. 2. 2016 podala žádost o příspěvek na péči, a tento nebyl přiznán rozhodnutím Úřadu práce – Krajská pobočka v Ostravě, kontaktní pracoviště Ostrava, rozhodnutím ze dne 21. 10. 2016 č. j. 578479/2016/OOI, sp. zn. UP/711696/2016/SS; tento správní orgán vycházel z posudku o zdravotním stavu lékaře OSSZ Ostrava ze dne 20. 9. 2016, dle kterého posuzovaná osoba potřebovala z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc toliko při jedné základní životní potřebě, a to j) péče o domácnost. Dále založeno sociální šetření ze dne 18. 2. 2016 o obsahu, že žadatelka má problémy se srdcem, nyní 13. 1. 2016 po operaci srdce a následně lázně Teplice nad Bečvou. Pohybuje se bez KP, v bytě stojí chodítko. Při pobíhání po bytě nelze pozorovat ani zadýchávání. Zvládá sezení i stání, z postele vstane sama, údajně nikam nechodí. Po bytě je schopna přenášet předměty. Bydlí v 1. patře bez výtahu, schody zvládne s dýcháním a zastavováním. Je plně orientovaná místem, časem i osobou, je plně komunikativní, je upovídaná. Uvedla, že se jí točí hlava, je jí na omdlení a tak se jen omývá. Neudává únik moče ani stolice. Sama se oblékne a i obuje. Nákupy zajišťuje dcera, která je přítomna šetření. Žadatelka se sama nají i napije, naporcuje si jídlo a je schopna si přenést talíř s jídlem; sama si i dává léky. V Ostravě bydlí s dcerou, často pobývá i u syna v Praze, mezi Ostravou a Prahou jezdí vlakem bez problémů. Ráda si čte, poslouchá rádio;
- v odvolání ze dne 22. 11. 2016 žalobkyně vyslovila nesouhlas s posouzením zdravotního stavu, s nesprávným zhodnocením předložených lékařských nálezů s tím, že nezvládá nakupování, sama si neuvaří, hygienu zvládne jen částečně, nezvládá cestování dopravními

Shodu s prvopisem potvrzuje

prostředky. Pro větší rozsah mobility a péči o sebe si pronajala bezbariérový byt, pořídila si pojízdné chodítko a sedačku do sprchovacího koutu s předpokladem, že po skončení rekonvalescence bude soběstačná. K odvolání přiložila dva lékařské nálezy – ambulantní kontrolní vyšetření v kardiologické ambulanci v Nemocnici Podlesí v Trinci ze dne 7. 10. 2016 a Městské nemocnici Ostrava, otorinolaryngologické ambulance ze dne 4. 11. 2016, kde byla vyšetřena pro zhoršení závratí;

- v rámci odvolacího řízení bylo vyžádáno nové posouzení stupně závislosti u posudkové komise MPSV ČR v Ostravě a tato dne 26. 5. 2017 posoudila stupeň závislosti tak, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav – daný dilatační kardiomyopatií se středně těžkou mitrální regurgitací, středně těžkou trikuspidální insuficiencí, dilatací síní s recidivujícími síňovými dysrytmiemi nejasného stáří – od května 2013 permanentní fibrilace síní, stavem po zavedení kardiostimulátoru pro AV blok III. stupně (2013) EF LK 30-40%, přetlakovou chorobou st. III., vertiginosními stavy při dekapitované hypertenzi, osteoporosou věku přiměřenou bez klinické manifestace, kořenovým syndromem L5 vpravo, depresivní poruchou, neurovegetativní dystonií s kolapsovými stavy, somatickou astenií, migrenosní cefaleou, hypacusisem perc. bill. levix a dyspepsií horního typu a chronickou gastritidou. PK MPSV dále uvedla, že prostudovala podkladovou dokumentaci k datu jednání a dospěla k závěru, že posuzovaná pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nezvládá jednu základní životní potřebu – péči o domácnost, a to ve shodě s posudkovým závěrem lékaře OSSZ ze dne 20. 9. 2016. Není ze zdravotního hlediska odůvodnitelné, aby posuzovaná nezvládala zbývající základní životní potřeby: písm. a) mobilita – dle výsledku soc. šetření ze dne 18. 2. 2016 žadatelka se pohybuje bez komp. pomůcek. Při pobíhání po bytě nelze pozorovat ani zadýchávání, žadatelka udává, že jezdí MHD, vlaky, autem, chodí do obchodů, zvládá tuto zákl. život. potřebu; písm. b) orientace – dle výsledku soc. šetření žadatelka je plně orientována místem, časem, osobou, zvládá tuto zákl. život. potřebu; písm. c) komunikace – dle výsledku soc. šetření žadatelka zvládá komunikaci, odpovídá sama na kladené otázky, je upovídaná, zvládá tuto zákl. život. potřebu; písm. d) stravování – dle výsledku soc. šetření žadatelka se sama nají, napije, naporcuje si jídlo, je schopna přenést talíř s jídlem, zvládá tuto zákl. život. potřebu; písm. e) oblékání a obouvání – dle výsledku soc. šetření žadatelka se sama oblékne i obuje, zvládá tuto zákl. život. potřebu; písm. f) tělesná hygiena – dle výsledku soc. šetření žadatelka uvádí, že se omývá, vzhledem k tomu, že dle obj. lék. nálezů nemá posuzovaná omezení hybnosti horních ani dolních končetin charakteru těžké nebo úplné poruchy, z toho plyne, že zvládá ranní i celkovou hygienu, zvládá tuto nákl. život. potřebu; písm. g) výkon fyziologické potřeby – dle výsledku soc. šetření žadatelka neuvádí únik moči ani stolice, zvládá tuto zákl. život. potřebu; písm. h) péče o zdraví – dle výsledku soc. šetření žadatelka si léky dává sama, zvládá tuto zákl. život. potřebu; písm. i) osobní aktivity – dle výsledku soc. šetření žadatelka bydlí s dcerou, často je u staršího syna v Praze, cestu vlakem do Prahy zvládá bez problémů, ve volném čase se dívá na televizi, poslouchá rádio, ráda čte, zvládá tuto zákl. život. potřebu. Dle sdělení soc. pracovnice na závěr soc. šetření žadatelka není závislá na pomoci jiné osoby. K námitkám účastnice řízení uvedeným v odvolání PK MPSV uvádí, že výše blíže vysvětlila důvody, které ji vedly k posudkovému zhodnocení, že u posuzované jsou zachovány funkční schopnosti nutné ke zvládnutí zbývajících devíti základních životních potřeb. Z nově doložených lékařských nálezů posuzovanou v průběhu odvolacího řízení není objektivně prokazatelné zhoršení jejího zdravotního stavu, její zachované tělesné, duševní, mentální i smyslové schopnosti jí umožňují zvládat zbývajících devět zákl. život. potřeb.

Shodu s prvopisem potvrzuje

12. K jednání soudu, kam se žalobkyně dostavila sama, setrvala na žalobním návrhu, zdůraznila nutnost pomoci jiné osoby v období od operace srdce 13. 1. 2016 do léta 2017, a to při zajištění nákupů, obstarání léků, přípravy jídla. Odstěhovala se do Prahy do bezbariérového bytu, kde je to pro ni pohodlnější a nyní tam žije se svým synem, který jí pomáhá při obstarání nákupů, vaření a doprovodu, potřebuje-li někam zajít. Sociální šetření bylo provedeno dva dny po jejím návratu z léčebny v Teplicích nad Bečvou. Při pohovoru se sociální pracovníci seděla za stolem, proto neví, jak tam mohla napsat, že pobíhala po bytě. Pokud se týká její dopravy z Prahy do Ostravy, tak tam jí vždycky někdo vozí, ježdění veřejnou dopravou měla na mysli v dřívější době.

V.

13. Krajský soud hodnotil nejen napadené rozhodnutí, ale i zákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadených rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Žalobkyně ač rozporovala posouzení její soběstačnosti, sama tvrdila nutnost pomoci jen při nakupování, obstarávání léků, vaření a úklidu domácnosti. Všechny tyto úkony jsou součástí základní životní potřeby péče o domácnost, jak uvedeno v odstavci 9 tohoto rozsudku, což bylo posudkovými orgány plně zohledněno a nezvládání tohoto úkonu uznáno. Pro posouzení alespoň lehké závislosti je nutno prokázání minimálně nezvládání tří základních životních úkonů. Žalobkyně ani sama netvrdila, že potřebuje pomoc při jiných úkonech, které charakterizují základní životní úkony, jak jsou uvedeny v odstavci 9 tohoto rozsudku.
15. Rozhodnutí o příspěvku na péči je vázáno na posouzení zdravotního stavu žadatele, k jehož posouzení jsou příslušné posudkové orgány. Soudy rozhodující ve správním soudnictví si nemohou proto učinit vlastní úsudek o zdravotním stavu žalobce sami. Soudy však jsou při své rozhodovací činnosti posudky vyhotovení v předcházejícím správním řízení hodnotit jako každý jiný důkaz. Posudkové hodnocení zdravotního stavu a schopnosti zvládat či nezvládat ZZP musí mít svou vypovídající hodnotu, musí být úplný, celistvý a přesvědčivý a musí se vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s námitkami účastníků řízení. Soud v tomto řízení s ohledem na odůvodnění napadeného rozhodnutí hodnotil, zda posudek posudkové komise je přesvědčivý a úplný a je natolik vypovídající, že může být oporou pro rozhodnutí žalovaného správního orgánu. V první řadě soud nemá pochybnost o odbornosti posudkové komise a její způsobilosti hodnotit omezení způsobené onemocněním žalobkyně ve vztahu k právní úpravě příspěvku na péči. Soud posudek, jak již ostatně vyznělo z výše uvedeného, nezpochybnil a přisvědčil

žalovanému správnímu orgánu, že rozhodl na základě úplného zjištění skutkového stavu věci. Vzhledem k uvedenému soud žalobu zamítl ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

16. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalovanému správnímu orgánu náhrada nákladů řízení přiznána nebyla, neboť mu žádné nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 9. května 2018

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně